

KRONIKK & DEBATT

KRONIKK:

E-post:
kronikk@klassekampen.no
Maks 6000 teikn inkludert mellomrom. Legg ved portrettfoto.

DEBATT:

E-post:
debatt@klassekampen.no
Innlegg over 3000 teikn kan bli korta ned. Legg ved portrettfoto.

Tollef Mjaugedal
tollefm@klassekampen.no
Kronikk- og debattredaktør

Velaug H. Sælid
velaugh@klassekampen.no
Redaksjonssekretær

Ingrid Grønli Åm
ingridga@klassekampen.no
Redaksjonssekretær

Klassekampen honorerer normalt ikkje innsendt stoff. Innsendaren si e-postadresse blir trykt med mindre innsendaren reserverer seg mot dette. For Klassekampen sine generelle vilkår for publisering, sjå www.klassekampen.no/KK/index.php/news/home/generelle_vilkaar

DEBATT ►

Endringsforslaget for religionsfaget er en ren oppvisning i mislykket symbolpolitikk.

KrFs kunststykke

Geir Afdal, Peder Gravem,
Erling Pettersen, Oddrun Marie
Hovde Bråten og Sidsel Lied

KRONIKK

I samarbeidsavtalen mellom de borgerlige partiene finner vi en viktig endring som angår skolens religions- og livssynsfag: Partiene har avtalt å sette K foran RLE og gi kristendom 55 prosent av fagstoffet.

Etter vårt syn skader dette et fag som fagfolk både i høyere utdanning og grunnskole har arbeidet hardt for å videreutvikle og styrke. Vi frykter at denne endringen og de reaksjonene som nå følger, resulterer i en diskusjon om fagets legitimitet på feil premisser. Dette vil kunne føre til en ødeleggende skyttergravskrig, i stedet for en fortsatt konsentrasjon om utviklingen av et fag som gir elever nødvendig kompetanse om religion, livssyn og etikk i en stadig mer mangfoldig verden.

For det første slår man inn åpne dører med forslaget. I nåværende læreplan for RLE (Religion, Livssyn og Etikk) i Kunnskapsløftet har hovedområdet kristendom langt flere kompetansemål enn de andre religionene og livssynene på alle trinn. Kompetansemålene angir hva elevene skal kunne etter endt opplæring på de ulike trinnene – det er altså kompetansemålene som styrer undervisningen. Målene sier at elevene skal lære mest om kristendom i RLE-faget. Dette er også framhevet i formålsavsnittet for faget. Der står det at «Kristendoms-kunnskap skal ha den kvantitativt største andelen av lærestoffet».

Likevel: Formålsavsnittet åpner for en viss fleksibilitet. Her gis det «rom for lokale variasjoner i fordelingen mellom hovedområdene i faget for å oppfylle kompetansemålene». RLE-planen gir altså lærerne rom for å ta hensyn til sine elever og deres behov. Det er et godt prinsipp for all undervisning, også i RLE: I Kunnskapsløftet som helhet er tilpasset opplæring et overordnet prinsipp.

Kloke lærere har sørget for å gi kristendom tilstrekkelig plass og samtidig benyttet seg av muligheten til fleksibilitet i undervis-

ningen. Det har bidratt til en nødvendig ro rundt faget. Foreldre, elever og lærere vet dessuten at kristendommen er en religion og dermed inkludert i fagnavnet RLE.

For det andre kan endringen skade og true faget. Skolens religions- og livssynsfag har alltid fått sin legitimitet fra det samfunnet skolen er en del av. Da skolen startet i 1739, var den en kirkeskole begrunnet i behovet for at barn skulle kunne lese og lære seg det nødvendige for å bli konfirmert – og dermed bli en fullverdig voksen samfunnsborger med rettigheter og plikter.

Da vi fikk en tofagsløsning

«Vi ser ikke noe behov i samfunnet som skulle kreve innføring av en ny K»

med et kristendomsfag og et valgfritt livssynsfag i 1974, var begrunnelsen blant annet at foreldre som ikke sto i statskirken, også skulle få hjelp til undervisningen av sine barn innenfor enhetsskolens rammer på feltet religion og livssyn.

Innføringen av KRL-faget (Kristendoms-, religions- og livssynskunnskap) var begrunnet i økende pluralitet: Alle norske skolebarn trenger kunnskap både om egen og andres livstolkningstradisjon for å kunne møte et norsk samfunn preget av

religiøst og livssynsmessig mangfold. Tanken var at elevene bør lære dialog i et mangfoldig klasserom og ikke bare forholde seg til mer eller mindre likesinnede elever i separate grupper.

RLE-faget ble begrunnet langt på veg på samme måte som KRL-faget, men ble i tillegg tilpasset menneskerettighetene på viktige punkt som angikk foreldreretten.

Etter dommen i Den europeiske menneskerettsdomstolen og innføringen av RLE, har det vært ro om faget. Dette har gitt fagmiljøene både innenfor høyere utdanning og i grunnskolen mulighet til å arbeide kon-

struktivt med faget og dets didaktikk.

Vi ser ikke noe behov i det norske samfunnet som skulle kreve innføring av en ny K i fagnavnet, samt en fasttømret prosentandel for hovedområdet kristendom. I løpet av ganske få år er det blitt utviklet et bredt fag som inneholder religion, livssyn, etikk og filosofi og som er rimelig tilpasset et faktisk mangfold. I tillegg er skillet mellom skole og trossamfunn klarere enn tidligere. Å velge RLE-faget som kampområde for religions-

TAR SEIEREN PÅ FORSKUDD: KrFs krav om å få K-en tilbake i RLE-faget får sterk motbør både fra kirkelige hold og fagfolk på feltet.

FOTO: STIAN LYSBERG SOLUM, SCANPIX

politikk, vil kunne provosere fram en ødeleggende skyttergravskrig på bekostning av en fortsatt konsentrasjon om utviklingen av faget til beste for skolens elever.

For det tredje har endringen feil fokus i utgangspunktet. Det er ikke en ny «K» RLE-faget trenger. K-en er en skivebom. Det er lærerutdanningen det bør legges vekt på!

Den flerkulturelle norske skolen og dens elever trenger lærere som forstår det flerkulturelle og flerreligiøse samfunnet og de kravene det stiller til sine lærere. Dette er en kunnskap alle lærere bør ha, ikke bare de som underviser i religion, livssyn og etikk. Det den norske skolen behøver, er derfor en innsats fra alle partiers politikere for å få religions- og livssynsfaget inn igjen som en obligatorisk del av lærerutdanningen. Dette er verdt en kamp! Det er ikke nye bokstaver og prosenter.

Geir Afdal, professor i religionspedagogikk, Det teologiske menighetsfakultet
Peder Gravem, professor emeritus i KRL
Erling Pettersen, biskop i Stavanger bispedømme
Oddrun Marie Hovde Bråten, førsteamanuensis, Høgskolen i Sør-Trøndelag
Sidsel Lied, professor i RLE, Høgskolen i Hedmark og Karlstads universitet